

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.294/2016/8. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Ozvári-Lukács Ádám ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – az Országos Bírósági HivatalJogi Képviseleti Osztálya által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű I. rendű és **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű II. rendű alperesek ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2014. szeptember 22. napján kelt 6.P.20.633/2013/56. számú – kijavított – ítélete ellen a felperes részéről 57. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A le nem rótt 320.000,- (Háromszázhuszezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes – több felperessel együtt – 2008. április 1-jén indított pert a Fővárosi Bíróságon több alperessel szemben. Az eljárás végül – a Kúria Pkk.VIII.24.623/2012/2. kijelölő végzése folytán, melyben 13 felperest és 10 alperest tüntettek fel – jelen per az I. rendű alperes előtt 6.P.20.693/2012. számon került lefolytatásra. Az irat a bíróságra 2012. május 15-én érkezett. A tárgyalást előkészítő végzések eredményeként a perben felperesi pozícióban egyedül e per felperese maradt. A bíróság 69. sorszámú, 2013. január 28-án kelt ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélettel szemben a felperes 2013. február 25-én fellebbezést terjesztett elő, melyet azonban a bíróság 2013. április 19-én meghozott 76. sorszámú végzésével hivatalból elutasított. A végzés 2013. május 15-én jogerőre emelkedett, ezzel az elsőfokú ítélet is jogerőssé vált.

A felperes többszöri keresetmódosításai mellett két ízben terjesztett elő kizárására irányuló indítványt: első alkalommal az elsőfokú eljárás folyamatban léte alatt, míg másodjára annak befejezését követően. Az első kapcsán az elsőfokú bíróság 41. számú végzésével tájékoztatta, hogy a kizárási kérelemről a II.rendű alperesfog dönteni, határozatának meghozataláig azonban az ügyben a törvényszék – a Pp. 19. § (1) bekezdése alapján – eljárhat. A II. rendű alperes Pkk.II.20.841/2012/2. és a Pkk.II.20.442/2013/7. számú végzéseivel az I. rendű alperes kizárását megtagadta. Pkk.II.20.841/2012/2. számú végzésének indokolásában rámutatott, a bírói gyakorlat szerint valamely bíróság, mint egész a perben csak az esetben nem járhat el, ha a vezetője van kizárva, egyébként a bírák elfoglaltságát személyükben kell vizsgálni. Mivel az I. rendű alperessel szemben a Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a felperes által hivatkozott objektív

kizárási ok nem állt fenn, az elfogultsági bejelentést pedig tényekkel nem támasztotta alá, a kizárási kérelmet alaptalannak minősítette.

A felperes a 2013. január 22-én kelt keresetében 6.000.000,- Ft megfizetése iránt pert indított az I. rendű alpereselnökével szemben. A keresetlevelet a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.20.413/2013/6. számú végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította. A végzés fellebbezés hiányában 2013. július 12-én jogerőre emelkedett.

A felperes eredeti keresetében 6.000.000,- Ft kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest a Pp. 3.§ (2) bekezdésében és 141. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére hivatkozással. A keresetlevél az I. rendű alperesnél 6.P.20.904/2012. számon lett lajstromozva, majd az eljárás lefolytatására a II. rendű alperes Pkk.I.20.462/2012/2. számú végzésével az elsőfokú bíróságot jelölte ki. A felperes keresetét később kiterjesztette a II. rendű alperesre is, és módosított keresetében az alpereseket személyenként 2.000.000,- Ft megfizetésére kérte kötelezni bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén. Az I. rendű alperessel szembeni követelését arra alapította, hogy a 6.P.20.693/2012. számú ügyben eljáró bíró nem azt a kereseti kérelmet tárgyalta, amelyet a Fővárosi Bíróság előtt ténylegesen előterjesztett, eljárása több ízben jogszabálysértő, illetőleg tisztességtelen volt, és a részére küldött idéző végzés fejrésze sem a valós adatokat tartalmazta.

A II. rendű alperes kártérítési felelőssége körében arra hivatkozott, hogy a kizárás kérdésében egymással ellentétes tartalmú végzéseket hozott és eltussolta az I. rendű alperes részéről eljáró bíró jogsértéseit. Véleménye az volt, az I. rendű alperes kizárását követően a II. rendű alperesnek intézkednie kellett volna annak érdekében, hogy az érintett bíró az ügyben a továbbiakban ne járhasson el, valamint lépéseket kellett volna tennie a bíró felmentése érdekében.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Hangsúlyozták, eljárásuk megfelelt az irányadó jogszabályoknak, kártérítési felelősséget megalapozó magatartást nem tanúsítottak.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével a felperes keresetét elutasította. Határozatának indokolásában rámutatott, az I. rendű alperes részéről eljáró bíró az ügy érkezésétől számított 1 éven belül határozatot hozott, így az előtte folyamatban volt eljárás nem tekinthető elhúzódónak, az ügyben tett intézkedései pedig mindvégig törvényesek voltak. A jogutód megállapításáról rendelkező, valamint idéző végzése is megfelelt a jogszabályoknak. Kiemelte, az ügyet tárgyaló elsőfokú bíró az eljárásból nem volt kizárva, figyelemmel arra, hogy a II. rendű alperes Pkk.I.20.462/2012/2. számú – hivatkozott – határozata nem az I. rendű alperes által lefolytatott 6.P.20.693/2012. számú ügyre vonatkozott. A II. rendű alperes felelősségét vizsgálva rögzítette, kizárást elbíráló határozatai részletesen indokoltak voltak, megfeleltek a jogszabályoknak. Egyebekben megjegyezte, a hatályos jogszabályok értelmében a II. rendű alperesnek nem volt törvényes lehetősége arra, hogy az alapügyben eljáró bíró elmozdítása iránt intézkedjen.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben – tartalma szerint – annak megváltoztatását és a módosított keresete szerinti döntés meghozatalát kérte. Indítványozta továbbá annak kivizsgálását, hogy miért került sor az elsőfokú eljárásban bírócserére, valamint hogy az ítéletábra intézkedjen az elsőfokú bíróval szembeni fegyelmi eljárás megindításáról. Jogorvoslati kérelmében részletesen nyilatkozott a korábbi pereiben elkövetett jogsértésekről és fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett előadásait is. Álláspontja szerint a bíróság jelen eljárása súlyos jogszabálysértéseken alapult.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helyes indokai szerinti helybenhagyására

irányult.

A fellebbezés **alaptalan**.

A felperes az alperesekkel szembeni keresetét – tartalma szerint – bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére alapította. Bírósági jogkörben okozott kárról akkor lehet szó, ha a kár az igazságszolgáltatás gyakorlásával, tehát a bíróság feladatainak teljesítése körében megvalósult tevékenységgel vagy mulasztással okozati összefüggésben keletkezett. Az ilyen kár megtérítését igénylőnek azt kell – az általános szabályoknak megfelelően – bizonyítania, hogy a bíróság jogellenes tevékenységével vagy mulasztásával okozati összefüggésben kára keletkezett (Ptk. 339. § szerinti feltételek), továbbá fennállnak a Ptk. 349. § (1) bekezdésében rögzített speciális feltételek is. Így ez utóbbiak körében szükséges bizonyítania, hogy kára rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetve az annak elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette. Lényeges, hogy felelősséget aktív és passzív magatartás, vagyis mulasztás is megalapozhat, az elkövetett jogszabálysértésnek azonban kirívóan súlyosnak kell lennie (hasonlóan: eBDT 2004. 1028., BH 2009.325. számú eseti döntések), mérlegelési jogkörben hozott határozat esetén pedig a mérlegelés kirívó okszerűtlensége vagy megalapozatlansága eredményezhet kártérítési kötelezettséget.

Jelen ügyre vetítetten a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésének speciális feltételei közül az I. rendű alperessel szembeni kereseti kérelem tekintetében a rendes jogorvoslat kimerítésének követelménye kapott lényegi szerepet. A felperes az I. rendű alperes kártérítési felelősségét a 6.P.20.693/2012. számú eljárásban elkövetett, általa állított törvénysértésekre alapította. A peradatok szerint azonban az ügyben 69. sorszám alatt meghozott ítélet 2013. május 15-én elsőfokon jogerőre emelkedett a bíróság fellebbezést hivatalból – jogerősen – elutasító végzése révén. A felperes tehát a számára rendelkezésre álló rendes jogorvoslati lehetőséget a sérelmezett eljárásban nem merítette ki, ami az I. rendű alperes bírósági jogkörben okozott kártérítési felelősségét kizárja, hiszen az ahhoz szükséges konjunktív feltételek hiányosak (hasonlóan: EBH 2000.199. számú döntés).

Egyetért ugyanakkor az ítéletábra az I. rendű alperes eljárásának időszerűsége kapcsán az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi érvekkel. Az eljárás a felperes keresetmódosításaival adekvát, gyors, pontos volt.

Egyebekben csupán megjegyzi, nem mulasztott az I. rendű alperes akkor sem, amikor a felperes által kért feljelentést nem tette meg. Nem álltak fenn a perben az ügyészi fellépés törvényi feltételei sem, így a bíróságnak értesítési kötelezettsége sem volt (Pp. 9. § (2) bekezdés). Az állított bűnpártolás pedig nem polgári, hanem büntetőjogi kategória, amely jelen per keretei között nem vizsgálható.

Ugyancsak alaptalan az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés a II. rendű alperes tekintetében.

A II. rendű alperes károkozó magatartását a felperes abban jelölte meg, hogy egymással ellentétes döntéseket hozott az eljáró bíró kizárására irányuló kérelmei kapcsán, és nem intézkedett annak érdekében, hogy az I. rendű alperes részéről eljáró bíró az ügyet ne tárgyalhassa tovább.

A peranyagból megállapítható, hogy a felperes két kizárási kérelmet terjesztett elő az I. rendű alperes előtt folyt 6.P.20.693/2002. számú eljárásban: egyet az elsőfokú ítélet meghozatala előtt, egyet pedig azt követően. A II. rendű alperes az I. rendű alperes kizárását mindkét esetben megtagadta, döntései tehát egymással nem tekinthetők ellentétesnek, egyben megfelelnek a Pp. vonatkozó rendelkezéseinek is. Az ítéletábra e körben lényegesnek tartja kiemelni, hogy a felperes tévesen értelmezi a Pp. 13. §-ának rendelkezéseit. A Pp. 13. § (1) bekezdés a)-d) pontjai

tartalmazzák az ún. objektív kizárási okokat, melyek fennállása esetén a bíró az adott ügyben személyes nyilatkozatától függetlenül nem járhat el. A felperes ezek közül a Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozott, álláspontja az volt, az I.rendű alperes vezetőjével szemben indított perére figyelemmel az I. rendű alperes eljárása az ügyben kizárt volt. A Pp. 14. §-ában – és ezen keresztül a 13. § (1) bekezdés a) pontjában – foglalt kizárási ok azonban kizárólag az éppen folyamatban lévő, vagyis az adott perre vonatkozik, más eljárásra nem. Ezért a jelen kártérítési igény alapját képező 6.P.20.693/2012. szám alatt folyamatban volt perben az I. rendű alperessel szemben sem a Pp. 13. § (1) bekezdés a)-d) pontjai, sem a Pp. 14. §-a szerinti kizárási ok nem állt fenn, a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontján alapuló elfogultsági kifogást a II. rendű alperes – kellő jogi indokolás mellett – ugyancsak alaptalannak találta.

Az időben ezt követő kizárást pedig – az előző határozatában részletesen kifejtett okokra is utalva – alapvetően elkésettsége miatt találta alaptalannak, alkalmazva a Pp. 16. § (4) bekezdését.

Az ilyen határozatokkal szembeni jogorvoslat lehetőségét a Pp. 18. § (4) bekezdése teremti meg, az ügy érdemében hozott határozat elleni fellebbezésben előterjesztett panaszra korlátozva azt. Miután a felperes ítélet elleni fellebbezése jogerősen, végzéssel hivatalból elutasításra került, a II. rendű alperes esetében is hiányzik a Pp. 349. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslat – jelen esetben szükségképpen ítélet elleni fellebbezés részét képező panasz – kimerítésének előfeltétele.

Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperes eljárása kapcsán a kártérítés feltételei hiányosak, így megalapozottan döntött a kereset elutasításáról is.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét – részben eltérő jogi indokolás mellett – a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes személyes költségmentessége folytán az összesen 4.000.000,- Ft-os fellebbezési értékhez igazodó le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

S z e g e d, 2016. szeptember hó 9. napján

Dr. Kiss Gabriella s.k.. Bálint Attila s.k. . Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró